ورووژان … سەلام محەمەد

چیت بۆ بنووسم..
دەریای ئارام هەدادانی پێکەوتووە
بوومەتە جۆگەلەیەکی باریك
سەرتاسەری کەنارەکانی ئازاری سوور و سپین
باڵایان، لە باڵای دارچنار درێژترە
نە ڕۆژ، نە شەو لە یادم دەرناچیت
سۆراغت دەکەم و لێت دەپرسم
بەڵام چیت بۆ بنووسم..
ئەگەر باسی زەردەپەڕ و گزنگت بۆ بکەم
تۆ خۆت فریشتەی هەتاونشینی
ئاوی نەرمە پڕووشەت..
بەسەر ئاگری هەناسەمدا دەبارێت
دەزانم جوانیی تۆ
لە چوارچێوەی وشەدا دەستەمۆ نابێت
بەڵام چی بکەم
شەپۆلی وشە لە سینگمدا پەنگی خواردووه‌ته‌وە
ئەگەر نەخشەی چاوەکانت نەکێشم
چیدی باران خاك ماچ ناکات..
چیدی کانیاو بۆ ئەستێرە پێناکەنێت
وەرە خوارەوە
تەنیا شەوێك تەختەکەی ئاسمانت جێبھێڵە
بمکەرەوە منداڵە مەمکخۆرەکەی جاران
هەتا پێکەوە لەسەر ئاوازی
قرچەقرچی سووتانی ئەرخەوان
سه‌ما بکەین و
گوڵە وەریوەکانی ناخم بلاوێنینه‌وه
تۆ دەزانی:
ناخم لە بەفر دەچێت و
دەفتەری زریان و سەرما و سۆڵەیە؟
ئای بۆ ڕۆژانی برسیه‌تیم..
تەمەنم چواردە ساڵان بوو
حەزم لە کچێکی لاوازی چاوقووڵ کرد
ئەوسا تۆ لە ناخی سپیمدا نووستبووی
دوای ساڵێك دڵداری..

دوای ساڵێك سروودی فرمێسك
وتی: ئەگەر تامەزرۆی هەڵمژینی
لێوی ناسك و مەمكۆڵەی پڕبدەمی
دەبێ خوێنی گیانمان تێكەڵاو بێت
وتی: من لە نەوەی (ڤینۆس)م
باوەڕم بە خۆشەویستی خوێنە
لێوەكانیم گەزی.. مەمكۆڵەیم مژی..
ئەویش لێوەكانی گەستم
یەكمان گرت و دوای چەند مانگێك
ڕێمان كەوتە شاری دڕكوداڵ
جیابووینەوە ئەو پەیمانی خوێنی لەگەڵ لاوێكی تردا بەست..
منیش كچە قوتابییەك، ئاشنا و دراوسێ
هەراسانی كردبووم..
تۆ هێشتا لە ناخی سپیمدا نووستبووی
شەوێك، لە ناكاودا، وەك تەلیسم
دەرپەڕیت و بەرامبەرت لێمگرت
ئێرە فڕۆكەخانەی (تیگل)ە
ئای: كە شۆخێكی نازداربووی
سەرو پەرداخێك (ڤاین)ی سوورمان نۆشكرد.
ویستم شیعرێكت بۆ بڵێم..
تۆ باڵت گرت، فڕیت، فڕیت..
لە چاو ون بووی پاڕامەوە.. نەڕۆی
گریام.. نەڕۆی
وتت: كەی وەرزەكانی ساڵ
یەكیان گرت دێمەوه بۆ لات
چەپكێ گوڵە ئەستێرەشت بۆ دەهێنم
پانتۆڵی تەسكی كاو□ی فڕێدەدەم و
سوخمە و كەوای كوردی دەپۆشم
لەو ساكەوە هەر دەنووسم و دەنووسم
بەڵام چیت بۆ بنووسم؟
خۆ جوانییت بە وشە دەستەمۆ نا بێت
دڵت دزیم و كۆچت كرد
وەرزەكانی ساڵ هەتادێ
زیاتر لە یەك دووردەكەونەوە
ئەوەتانێ: بەم هاوینە گەرمە ژیانی من
شەختەبەندە، كڕێوەیە، تەرزەیە،
ئازارێكی م□یو□..

پێدەشتی بەست□□کم داوەت□ بەر
چاوم بڕیوەتە ئاسمان، من دڵم وا لە ئاسمانە
ئێرە فڕۆکەخانەی (تیگل)ە
کە نووری خودا، بە لەشمدا ڕادەبوورێ
ترووسکەیەك
بە ئاستەم گیانی تاریکم ڕۆشندەکات..
دەق لە مۆمێکی زێڕین و بچکۆڵانەی
ناوجەرگەی شەوەزەنگێکی چڕ دەچێت
(کێ دەڵێ — ئاوس لاندەر-ی
تۆ لە منیش — ئاری — تری)
جەستەم وەك پووشێك سووك د□ بێت
دەڵێم ئۆخەی..
ئێستا باڵ□ فڕەم پێدەکەوێت و
شاخە موگناتیسی خۆشەویستی
بۆ لای (پیترا) ڕامدەکێشێت
کەچی لە جیاتی بەیەك گەیشتن
بارانی شیعر دایدەکات
دایدەکات و پەڵەدەدات
لێزمەکانی، گۆرانی بەختەوەری دەڵێن
بەختەوەری منیش لای تۆیه
چ شیعرێکت بە شمشاڵ بۆ لێدەم؟
دەزانم حەز لە شیعر ناکەی..
تۆ هۆگری بێدەنگیی و خامۆشییت
ئەی دەزانی شیعری شمشاڵ
وڕێنەی هاواری تەنیاییە..
پاڕانەوە و گریانە
ئێرە فڕۆکەخانەی (تیگل)ە
پاڕامەوە.. نەڕۆی گریام.. نەڕۆی
بێداربوومەوە:
من لە کوێ و (پیتراخان) لە کوێ
بشێ بەر له مردنم وەرزەکانی ساڵ یەك بگرن؟
بشێ بە دیداری (پیترا) شادبمەوە؟
ئای لە ئازاری جودایی..
ڕەوە پەپوولەی ناڵینم
بەدەم فڕینەوە نوێژدەکەن
دڵم کڵێسای ئەوینە..
من دڵم دزراوە.. شیعر ناووسم!

شەپۆلی وشە لە سینگمدا پەنگی خواردووه‌ته‌وە
چاوەکانم دەنووقێنم.
کۆشکێکی مەڕمەڕم لێدیاره
چواردەورەی نێرگزەجاڕە
تا چاو هەڵخەی، سەوزاییە
لەو کۆشکەدا:
مردن نییه
نەخۆشی نییە
پیربوون نییە
برسێتی نییە
بەهەشتە و بەهەشتیش نییە
لەو کۆشکەدا:
نە بەهارە
نە زستانە
نە پاییزە
نە هاوینە
ئەوەتانێ (پیترا)م دەرکەوت
هەر کچۆڵە پڕەکەی جارانە
کراسێکی تەنکی سوور و
پانتۆڵێکی کاڵی کاوبۆیی ل□ بەردایە
بە دیار گۆمێکی شینەوە ڕاوەستاوە
ڕووی کردووەتە پەڵەهەورێکی سپی و پێی دەڵێ:
ئەگەر بوویتە باران و
ڕژایتە سەر چاوی کوڕە کوردێکی چۆغه‌ل□ بەر
پێیبڵێ: زۆر بیری دەکەم
کەی وەرزەکان یەکیان گرت، دەچمە سەردانی
پێیبڵێ: کۆشکێکی مەڕمەڕم کڕیوە
دوو دەرگای پێوەیە
دەرگای یەکەم ناوی منی لێ نووسراوە
کە ئەویش هات..
بە لێو، بەڵێ بە هەردوو لێو
پەیکەری ناوەکەی
لەسەر دەرگاکەی تر دەتاشم
چاو دەکەمەوە:
من لە کوێ و (پیتراخان) لە کوێ؟
وەرزەکان هاروهاج بوونە
یاخیبوونە..

بەهار بووەتە هاوين و پايزيش بە زستان
وەرە خوارەوە
بەر لە مردنم بۆ شەوێك
كۆشكى مەڕمەڕت، جێبهێڵە
چاوەڕوانيم ورووژاوە، وەرزەكان سەرخۆشن
وەرە خوارەوە
خۆ لە ناخى سپيمدا پەروەرد□ بووى
دەفتەرى بەفر و زريانت خوێندووەتەوە
با پێكەوە
سەرو پەرداخێك (ڤاين)ى ترێ بنۆشين
ئێرە فڕۆكەخانەى (تيگل)ە
ئەگەر هاتى:
تەنيا بە چاو ماچت دەكەم
تەنيا بە دڵ بۆنت دەكەم
پاڕامەوە.. نەڕۆى
گريام.. نەڕۆى، هەر نەهاتى
سۆمايى چاوم داهات و تۆ نەهاتى
فرمێسكم دەبێتە ئاوێنە
ژەهر و دووكەڵ سييەكانم داگيردەكەن
من هەر دەگريم
بۆ (پيتراخان)ى خۆم دەگريم
تا لە شەوێكى سامناكدا..
تارمايى مەرگ، دێتەسەرم
بە دەنگێكى گڕهوە دەڵێ:
چركەكانى گيان دەرچوون بێ ئازارن
ناسك و پڕ ئاوازن
تۆسقاڵێ ئەشكەنجە نابينى
وابزانە ڕۆحت تاڵەموويەكى باريكە و
لەناو ماستدا، دەرى دێنم
ئاى .. كە لە مردن دەترسم
دەڵێم كەى وەرزەكان يەكيان گرت
هەرگيز لە مردن ناترسم
ئەوسا خۆم دێمە پێشوازيت
ئەويش قاقا پێدەكەنێ و
خوداحاوفيزى دەكا و دەڕوا
دەڵێ: بە ئومێدى ديدار!
بەهار بووەتە هاوين و هاوينيش هەر هاوينە

کچە لاوازە چاوقووڵەکەی جاران..
چوار منداڵی خورتی هەیە
چەند تاڵێکی پرچە ڕەشە قەترانییەکەی
سپی بوونە
تۆش لەناو ناخی سپیمدا پەروەرد□ بووی
وتی: دەمناسیتەوە؟
وتم: شێوەت دەکەم و نازانم
وتی: چاکبوو دەبەنگێکی وەك تۆ نەبووە مێردم
گوایە خۆشەویستی خوێنت لەبیرچووە؟
وتم: گەردەلوول فڕاندی و دایە دەم لافاوەوە..
پەڵەهەورێکی سپی دەبینم
ئەی هەورە جوانەکە.. بڕۆ
ڕوونەکەیتە خاکی بایەقووش
ببە بە پاپۆڕێکی باڵدار..
سەرههڵبڕه و تەماشاکه
دەریای گەردوون.. بێ کۆتایی و بێ سنوورە
هەوری سپی ڕەشهەڵگەڕا..
باران بە سەر و ڕوومدا هات
باران نامەی (پیتراخان)ی بۆم هێناوە
من ناخم دەفتەری بەفر و زریانە..
بەڕەوانی نامەی باران دەخوێنمەوە
دەزانم چی دەڵێ و چی دەوێ!
لە سووچێکی نیوە تاریك و تەڵخدا..
داوای دوو پەرداخی سووری (ڤاین)م کرد
هەردووکیانم بەرزکردەوە
دوو مۆمیشم داگیرساند..
فڕێك لەمیان.. مژێك لەویان..
دەتۆش ئەی خۆشەویستەکەم
بە هەنگوینە ماچی گەرم
ناوەکەی من، نەك بۆ هاتن، بۆ یادگاری
لەسەر دەرگای کۆشکی مەڕمەڕدا بنووسە
تازە کار لە کار ترازا..
وا پایز بووتە زستان و
زستانیش بەگڕ داگیرسا..

1988

قاین: شەراب.

ئاوس لاندەر: بێگانە.

تیگل: فڕۆکەخانەی بەرلینی ڕۆژئاوایه.

پیترا: کچێ ئەڵمانێکی هاوڕێم بوو.

سەرچاوە:

ڕۆژنامەی هاوکاری، ژمارە (1010)، دووشەممە: 26/9/1988. ل: 6